

Znižanje trošarine za kmetijstvo, gozdarstvo in čebelarstvo

mag. Marjan Dolenšek, Gozdarski inštitut Slovenije, Oddelek za gozdno tehniko in ekonomiko

Objavljeno na spletu 06.02.2023 in dopolnjeno 1.3.2023 (<https://doi.org/10.20315/IG.2023.0007>)

Z gorivom za kmetijstvo (skrajšano GK) se od 1.1.2023 naprej omogoča uveljavljanje znižane trošarine za gorivo, ki se uporablja za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije ter vozil prirejenih za prevoz čebeljih panjev, že ob samem nakupu goriva. S tem se je nadomestilo uveljavljanje pravice do vračila plačane trošarine za gorivo s predložitvijo zahtevka za vračilo trošarine, kar je bilo v Sloveniji omogočeno okoli zadnjih 20 let.

Gorivo za kmetijstvo

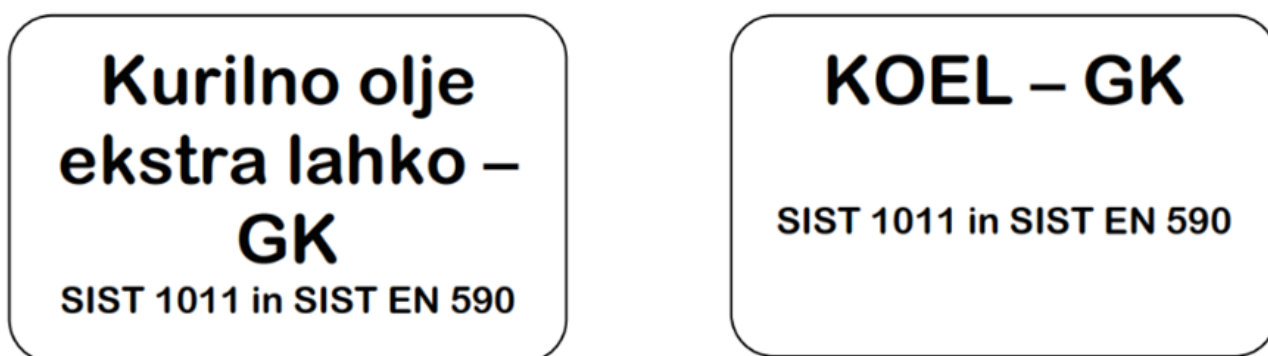
Z gorivom za kmetijstvo (skrajšano GK) se od 1.1.2023 naprej omogoča uveljavljanje znižane trošarine za gorivo, ki se uporablja za pogon kmetijske in gozdarske mehanizacije ter vozil prirejenih za prevoz čebeljih panjev, že ob samem nakupu goriva. S tem se je nadomestilo uveljavljanje pravice do vračila plačane trošarine za gorivo s predložitvijo zahtevka za vračilo trošarine, kar je bilo v Sloveniji omogočeno okoli zadnjih 20 let.

Gorivo za kmetijstvo (GK) je plinsko olje iz tarifne oznake 2710 19 43, ki se prodaja kot »dizelsko gorivo« za pogon ali kot »kurilno olje ekstra lahko« oz. skrajšano KOEL za ogrevanje. To pomeni, da je izdelek po lastnostih enak, le v primeru dizelskega goriva davčno neoznačen in v primeru KOEL davčno (rdeče) označen. S 1.1.2023 pa se davčno (rdeče) označeno plinsko olje uporablja tudi kot gorivo za kmetijstvo oz. skrajšano GK, za razliko od dizelskega goriva pa ne vsebuje do 7 % biodizla. To ni (»staro«) kurilno olje, ki je namenjeno izključno za ogrevanje, ki lahko vsebuje do 1 g žvepla/kg goriva, plinsko olje za ogrevanje in pogon, torej tudi gorivo za kmetijstvo ali pa dizelsko gorivo pa le 10 mg žvepla/kg goriva, kar je 100-kratna razlika. Nizkotemperaturne lastnosti goriva za kmetijstvo morajo biti prilagojene letnim obdobjem uporabe, tako kot je to za dizelsko gorivo. Torej ga poleti ne kupujemo za zimo.

Znižanja trošarine za bencin ni več, saj je gorivo za kmetijstvo plinsko olje, ki se uporablja za pogon dizelskih motorjev. Ni več trošarinske ugodnosti za pogon npr. za motorne žage, motorne kosilnice z bencinskimi motorji, nahrbtni pršilniki itn.

Kakovost goriva za kmetijstvo določa standard SIST 1011, najpomembnejše določbe so o dovoljene vsebnosti žvepla do 10 mg/kg goriva, da mora ustrezati tudi standardu EN 590 oz. SIST EN 590, ki ga kot . standard za gorivo predpisujejo vsi proizvajalci dizelskih motorjev ter da mora to gorivo imeti enake mazalne sposobnosti kot dizelsko gorivo.

Oznake točilnih mest so tudi določene po standardu SIST 1011 in naprave za na bencinskih servisih morajo biti označene z napisom »Kurilno olje ekstra lahko – GK« ali skrajšano verzijo »KOEL – GK«, kot je prikazano na sliki.

Slika 1: Oznake točilnih mest

Gorivo za kmetijstvo bo mogoče kupiti na 262 bencinskih servisih (od skupaj 558 bencinskih servisov v Sloveniji). Seznam je objavljen na spletni strani strojnih krožkov. Višina trošarine za gorivo za kmetijstvo je enaka kot za kurilno olje ekstra lahko in je za 76 % nižja od trošarine za dizelsko gorivo. Zato je tudi drobnoprodajna cena goriva za kmetijstvo enaka ceni za kurilno olje ekstra lahko, kar je v prvi polovici marca 2023 pomenilo 1,078 €/liter. Cena dizelskega goriva je bila v enakem obdobju 1,489 €/l. Zavezanci za DDV tudi pri gorivu za kmetijstvo obračunajo vstopni DDV, oz. si ga povrnejo ob obračunu DDV.

Slika 2: Primer označevanja točilnih mest

Upravičenci za nakup goriva za kmetijstvo so, poenostavljeno povedano vsi tisti, ki so že do sedaj vlagali zahteve za vračilo trošarine in tudi ostali, ki izpolnjujejo pogoje, to je da so na dan 30. 6. preteklega leta izpolnjevali vstopni normativ, to je normativno porabo 540 l za kmetijske in gozdne površine ali 150 l samo za gozd ter čebelarji z najmanj 41 panji čebel, ki imajo na dan 30.6. preteklega leta evidentirane premike čebeljih panjev na oddaljena stojišča v oddaljenosti vsaj 10 km zračne linije.

Gorivo za kmetijstvo na bencinskem servisu lahko kupujejo za fizične osebe nosilec kmetijskega gospodarstva, namestnik in član oz. člani kmetijskega gospodarstva ter člani agrarnih skupnosti. Tem davčni organ v svojem informacijskem sistemu dodeli enolično identifikacijsko oznako (EIO). To je 11

mestna številka, ki je sestavljena iz davčne številke in zadnjih treh številke enotne matične številke občana (EMŠO). Z vnosom te številke v iskalnik na eDavki lahko vsak preveri upravičenost za kupovanje in če želi stiska QR kodo, ki jo pokaže prodajalcu pri nakupu goriva ali pa mu EIO oznako pove. Za pravne osebe in s.p. je najprej potreben vnos pooblaščenih oseb za nakup goriva v sistem eDavkov.

Če ima kmet, ki gospodari s kmetijo kot fizična oseba registriran še s.p. ali d.o.o. pri katerem uporablja kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo, lahko v tem mehanizaciji uporablja gorivo za kmetijstvo le, če na s.p. ali d.o.o. prenese tudi kmetijska in gozdna zemljišča.

Gorivo za kmetijstvo se sme točiti v zalogovnik vozila ali v prenosne posode, ki pa morajo biti certificirane. Pri prevozu do največ 60 l goriva na posodo in 240 l na vozilo, ni posebnih pogoje, pri večji količini, a do 1.000 l KOEL – GK ali pa tudi dizelskega goriva mora biti v vozilu nameščen gasilnik z najmanj 2 kg prahu, posoda označena z UN številko in nalepkami za nevarno blago. Za prevoz nad 1.000 l je potrebno izpolnjevati mednarodne predpise z oznako ADR.

Gorivo za kmetijstvo se sme uporabljati v kmetijski in gozdarski mehanizaciji, ki je navedena v »Pravilniku o seznamu kmetijske in gozdarske mehanizacije ter katalogu stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije« in za pogon tovornih vozil prirejenih za prevoz čebeljih panjev. Pravilnik s seznamom je na voljo na spletni strani strojnih krožkov www.s-k.si. Goriva za kmetijstvo ni dovoljeno uporabljati v vozilih, ki se sicer uporabljajo tudi na kmetijah (kombinirana vozila, poltovornjaki oz. pick up, terenska vozila, osebna vozila, tovorna vozila, štirikolesniki itn.), a niso vključeni v omenjeni pravilnik.

Gorivo za kmetijstvo se sme uporabljati za vse dejavnosti in za vsa dela, ki jih upravičenec za nakup goriva za kmetijstvo izvaja s kmetijsko in gozdarsko mehanizacijo iz seznama v pravilniku navedenem v prejšnji točki. Torej za vsa dela v kmetijstvu, gozdarstvu in drugih dejavnostih, ki jih lahko izvaja s to mehanizacijo, npr. pluženje snega, košnja brežin, čiščenje jarkov itn. Upravičenec za nakup goriva za kmetijstvo sme le to uporabljati tako na lastnih površinah oz. površinah, ki jih ima v uporabi, kot tudi za izvajanje storitev drugim oz. naročnikom storitev.

Količina kupljenega goriva za kmetijstvo navzgor ni omejena. Upravičenec ga lahko kupi, kolikor ga potrebuje. Normativna poraba omenjena na začetku tega besedila služi le za ugotavljanje upravičenosti za nakup goriva za kmetijstvo (vstopni pogoj).